

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K., negyedévre 3 K., — 1.
Vidéken " 9 K., " 4 K., 50 L.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint az udvarban.

Hatósági husvizsgálat.

Az új szabályzatok.

Az állategészségügyi intézkedések.

Az a szigorú és körültekintő rendelet, melyet a husvizsgálatokról adott ki a földmivvelésügyi kormány, rég érzett és sürgetett hiányt fog pótolni. A hus árát semmiképp sem fogja leszállítani, de a közönség legalább a drága pénzéért egészséges, jó húst fog kapni.

Ugy látszik, a hentes és mészáros iparosok maguk is belátják, hogy a szigorú intézkedések indokoltak, mert nem is tettek kifogást ellenük, de hiába is tettek volna: a husvizsgálat szigorítására, az ellenőrzés általánosabbá és megbízhatóbbá tételére szükség van.

Azon az értekezleten, melyet az érdekelt iparosok bevonásával a polgármester hívott össze, sok helyes dolgot határoztak el és különösen az érdekelt iparosok részéről hangzottak el megszívlelésre

érdemes felszólalások.

Először is elhatározták, hogy két, új állatorvosi állást szerveznek a husvizsgálatok megejtésére. Az állatorvosok nap-nap után fogják vizsgálni a hentes és mészáros üzleteket, nemcsak a levágásra szánt állatokat, hanem a feldolgozásra szánt húst.

Figyelmet érdemel, hogy Tokaji János hentes kívánta a lómészárszék felállítását. Aki lóhúst akar enni, miért ne kaphasson?

Helyesen érvelt a piacrahordott hideg husneműek behozatala ellen D. Nagy Lajos. Bizony sok döghúst csempésznek be ily módon a debreceni piacra most is; a legtöbb elkobzás is ott történik. De hát amit nem koboznak el, hanem gyanútlan elfogyasztanak?

Az értekezlet.

Az értekezleten jelen voltak Kovács József polgármester elnöke alatt: Körner Adolf és Oláh Károly tanácsnokok, Végh Gyula főkapitány, Acél Géza főmérnök, dr. K. Tóth Mihály mezőrendőr-kapitány, Csáky János vágóhídi igazgató, dr. Tüdös Kálmán

tisztii főorvos, Steiner Jakab, Gerő Dániel állatorvosok, az érdekelt iparosság köréből pedig dr. Nagy Lajos, Szentesi János, Nagy Jakab, Gombos Ferenc, Tokaji János és mások. Az előadó Körner Adolf tanácsnok volt, aki ösmertette a földmivvelésügyi miniszter rendeletét a husvizsgálatokról. Javasolja, hogy szabályrendeletet aikossanak erről. Miután a munka szaporodni fog, négy állatorvosi állást kell szervezni. Csáky János javasolja, hogy a vágóhídi igazgató ne lakjék a vágóhídon, mert a városban lesz dolga. Két új állatorvosi állás szervezését tartja szükségesnek. Acél Géza főmérnök szükségesnek tartja, hogy a vágóhídi igazgató a vágóhídon lakjék.

Igen ötletesen felelt a főmérnöknek Steiner Jakab. Azt mondja: a vágóhídi igazgatónak éppen annyira szükséges a vágóhídon lakni, mint a bankigazgatónak a bankban. Kívánatosnak tartja, hogy főállatorvosi állást szervezzenek, aki az ellenőrzési teendőket teljesítse. Helyén valónak tartaná, ha az állami kiskorúsg alul felszabadítaná magát Debrecen városa. K. Tóth Mihály dr. védi az állami állatorvosokat. Nem szereti, ha most mindent magukra vállalnak az állatorvosok, később meg nem teljesítik. Például a vásári szolgálat ellátásánál éppen Steiner szolgálata esett kifogás alá. Gerő Dániel szerint Steiner felfogása nem felel meg a törvénynek.

Ezután elhatározták, hogy négy állat-

⊗ FÉRFI KALAP UJDONSÁGOK FEKETEÉNÉL ⊗

Az elveszett kincs.

Egy ősz dervis megismerkedett vándorlása közben egy fiatal emberrel, a ki maga volt az elmésség. Egy falucsukában tengette az életét ez az ifju, nagy nyomoruságban. Elcsészszel, tudásra való vágyakozással áldotta meg az eg, de nagy szegénysége miatt még iskolába sem járhatott.

A dervis nagyon megsajnálta szegényt s így szólt hozzá:

— Majd szólok rólad a sahnak s megkérem őt, hogy neveltessen.

Az ifju megköszönte a jóakaratot, de nem nagyon bizott a sikerben. Talán még oda sem eresztí maga elé a hatalmas sah ezt a koldusrongyokat viselő, szegény dervist.

A vándorló bölc azonban nem így gondolkozott s miután elbucszott az ifjutól, egyenesen a sah fővárosa felé indult. Mikor megérkezett a sah palotája elé, nyomban bebocsátását kérte az őt álló katonáktól.

— Mi keresni valód van a sahnál, te szegény dervis? — kérdezte tőle a katonák parancsnoka.

— Ne kérdezd — felelte az ősz dervis. — Eredj be gyorsan a palotába és mondj

meg az uradnak, hogy a kerbelai bölc akar vele beszélni.

A katonák parancsnoka most már tisztelettel üdvözölte az ősz dervist. Nagy hire volt mindenfelé a kerbelai bölcseinek.

A sah, amikor a katonák parancsnoka tudtára adta a dervis kívánságát, azonnal megparancsolta a trónja mellett álló szolgáltnak:

— Vezessétek elébem a kerbelai bölcset.

— A szolgák engedelmeskedtek.

— Mit kívánsz tőlem? — kérdezte a sah a dervistől, aki odalépett a trónja elé.

Az ősz ember elmondotta a kívánságát. Pártfogást kért a szegény ifju számára.

A sahot nem indították meg a dervis könyörgő szavai s hidegen felelt:

— Nem ismerem azt az embert s még nem hallottam felőle semmit. Előbb tegyen tanúságot a nagy eszéről és a jellemességéről. Majd azután kérje a pártfogásomat.

A dervis szomorúan mondotta most:

— Ha így gondolkodol, akkor el van veszve örökre ez a szegény ifju. Jól van, elmegyek, de előbb hadd mondjakel neked egy mesét, amelyből megtudod, hogy miért kellene segítened rajta idejében.

A sah intett a dervisnek, hogy beszéljen.

Az ősz ember lekuporodott a trón lépcsőjére és mesélni kezdett.

— Egy szegény favágó drága követ talált egyszer az út porában. Nem ismerte a drága kövek értékét s nem is törődött a szerencsésével. Betette a zsebébe a drága követ s indult hazafelé. Megmutatta a drága követ a szomszédjának, aki szintén nagyon tudatlan ember volt.

— Milyen kemény kő ez! — kiáltotta a szomszéd. — Add nekem, majd a botom végére erősítem. Ne kopjék a botom.

A favágó odaadta neki a drága követ, mely azután csakugyan a bot végére került.

Észtendők multán véletlenül meglátta a drága követ egy városi ember. Azonnal megismerte az értékét, habár nagyon meg volt már kopva s egészen belepte a sár és a piszok.

— Add el nekem a botodat azzal a kövel együtt — mondotta a szegény embernek.

— Odaadom a te botodért.

Nyomban megkötötték a vásárt s a drágaköves bot bekerült a városba. Új tulajdonosa megtisztogatta a drágakövet s azután potom áron eladta egy ékszerkereskedőnek.

Az ékszeres boltban hamarosan visszakapta régi szépségét és csillogását a

Iskolakönyvek és író-rajzszerék beszerzésére ajánljuk **Antalfy József** könyv- és papirkereskedését Piac-u. 44. Letzter kapu mellett Telefon 612

orvosi állás rendszeresítését javasolják, majd áttértek a szabályzat részletes tárgyalására. Fontos rendelkezése a szabályzatnak, hogy minden, közfogyasztás alá kerülő állatot, még a szopós malacot is a vágóhídon kell levágni. Kényszervágás esetén is a vágóhídon kell megvizsgálni a húst. A mészárszék talaja könnyen mosható betonnal burkolandó. Szentesi János haladékot kér adni a szegényebb iparosoknak, mert sok baj van a házigazdákkal. Az előadó szívesen megadja a méltányos halasztást.

Az egészségre nem ártalmas húst a vágóhídon felállítandó hatósági husmészárszéken fogják kimérni. D. Nagy Lajos javasolja, hogy a Szent Anna végén állítsák fel a hatósági széklet. Ugy döntöttek, hogy a széklet a vágóhídon állítsák fel.

Az előadó feleslegesnek tartja a lóhusmészárszék felállítását. Tokaji János hentes nem kíván korlátozást; ha valaki vállalkozni akar rá, hogy a szegény embereket olcsó lóhússal ellássa, adják meg az engedélyt neki. A lóhusmészárszékot leszavazták.

Pontos indítványt tett Szentesi János, hogy a tanyai szegény embereknek engedjék meg a disznó zsírnak, szalonnájának a piacon való eladását. Tóth Kálmán dr. helyesli, D. Nagy Lajos azonban hevesen ellenzi ezt, mert temérdek visszaélést fognak e révén elkövetni. Nemesek fognak akadni olyanok, akik iparszerűleg üzik majd az ilyenféle henteskedést, de sok döghúst és szalonnát fognak a hideg piacra hozni. A beszózással az ellenőrzést hiúsítják meg. A só ugyanis megfehériti a részen elhullott jószág szalonnáját, azt pedig nem tudja mindenki, hogy a dögszalonnát úgy lehet felismerni, ha jól belehasítanak és ha az szürkés-feketés, akkor dögvészben elhullott jószág volt.

Hosszas vita után abban állapodtak meg, hogy a tanács gondoskodik a javaslat megfelelő átalakításáról. Miután ezzel a tárgyalás anyagát kimerítették, az elnök megköszönte a részvételt és az ülést be-rekesztette.

Rendezik a katonai kérdéseket.

Lesznek nemzeti vívmányok.

Köztudomású, hogy a függetlenségi pártnak az az óhaja, hogy a katonai kérdések

drágakő. Bezárták egy aranyos dobozba, selyem és bársony közé s az ékszerkereskedő várva várta, hogy majd megveszi tőle valamelyik gazdag ember. Esztendőnk teltek el s egyszer a kalifához is eljutott a szép drágakő híre.

Turbánomat ékesítse az a ragyogó kő, kiáltotta a kalifa. — Ilyen kőnek csak a méltó helye.

— Aztán a nagyvezér az ékszerkereskedőhöz, hogy vásárolja meg számára a kincset.

Az ékszerkereskedő kinyitotta a dobozt, kivette belőle a drágakövet, de rémülten ejtette ki aztán a kezéből. A drágakő homályos volt; a dobozban hosszú évek során át elvesztette régi ragyogását. Most már nem volt semmi értéke.

A dervis telemelkedett a trón lépcsőjéről.

— Eddig van a mesém — mondotta a sahnak. — Vigyázz, hogy úgy ne járjál azzal a fiatal emberrel, mint a kalifa a drágakövevel!

A sah megértette a mesét s még aznap az udvarába rendeltette az ifjút s aztán híres tudóssal taníttatta, neveltette. Nem bánta meg a jó cselekedetét, mert ez az ifju utóbb nagyvezérvé és legbőlebb tanácsadójává lett.

M. b.

sek már most rendeztesse. A koronánál ezzel szemben a paktumra hivatkoztak, mely szerint ennek a kérdésnek a megoldása az általános választói jog alapján választandó népparlamentnek tartatnak fenn. Mindazonáltal a fuzió eszméje ezt a kérdést is előtérbe toltta és ma már a kormány is azon az állásponton van, hogy a katonai kérdések megoldása a politikai helyzet tisztázása érdekében szükségesnek mutatkozik.

Schönaich közös hadügyminiszternek már a múlt delegációk alkalmával mondott beszéde sejtetni engedte, hogy a kérdéssel a hivatalos körök is komolyan foglalkoznak. Azóta szüntelen folytak tárgyalások ebben a kérdésben Schönaich és Jekelfalussy mi-állítják, hogy a hosszas tárgyalások azt állítják, hogy a hosszas tárgyalások eredményel jártak, a mennyiben a hadügyi kormány már egy tervezetet terjesztett a király elé az összes katonai kérdések rendezése céljából. A király kikérte a trónörökös véleményét, a kinek tegnapi audienciája is főleg ennek az ügynek szólt. Egyelőre természetesen titok az, hogy a nemzeti vívmányok milyen méretűek lesznek, de egy jól értesült bécsi lap, a „Neue Freie Presse” azt írja, hogy a függetlenségi párt meg lesz azokkal elégedve.

Egy azonban bizonyos, hogy a magyar vezényszót most se kapjuk meg. Ebben a tekintetben ismeretes Bécs hajthatatlan álláspontja. A nemzeti vívmányok, — mint egyes politikuskok beszélik — a kilences bizottság programjának keretén belül mozognak és ezenfelül felölelik a magyar ezrednyelvet is.

A katonai kérdések rendezése küszöbön áll. A hadügyi kormány a létszám-emelés keresztülvitele, a magyar kormány meg a fuzió létrejötte érdekében tartja szükségesnek a kérdés sürgős rendezését. A koalíciós pártok szimpátiákkal fogadják a tervet és szívesen hozzájárulnak olyan formulához, mely a nemzeti követelések csak egy részének teljesítését jelentené.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Beiratások a nyelv és irodalmi intézetbe, Piac utca 9., naponta d. e. 9—12 és d. u. 3—7 óráig.

Köszönet. Mihalovits Jenő gyógytárlajdonos és iskolaszéki tag ur 20, azaz husz koronát volt szíves adományozni a debreceni r. k. elemi iskola IV-ik fuosztály legszegényebb tanulóinak, kiknek író- és rajzszerkesztésük ez összegből lesz fedezendő. Fogadják e nemesszívű adakozó a szegény gyermekek nevében halás köszönetet. Debrecen, 1908. szept. 3. Thót László, a IV-ik o. tanítója.

Beiratkozás a polgári fiúiskolába. A debreceni négy osztályú nyilvános magán polgári fiúiskolába (Abeles intézet, Szécheny-utca 23. sz., I. em.) a jövő tanévre szóló beiratkozásokat naponta d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig fogadja el az igazgatóság.

A győri háború.

Üzenetre hadüzenet.

Jelöltek egymásról.

Kossuth Ferencet fölkérték a győri választók, tegyen igazságot a mandátum körül fölmerült kanapépörben. Kossuth megüzente, hogy neki Hlatky-Schlichter Lajos kamarai elnök a kedvesebb, éppen azért, mert uj-függetlenségi és mert

a győri képviselőség kedvéért önként hajlandó odasorakozni a függetlenségi párt lobogója alá. Természetes, hogy az ellenpárt és jelöltje, Sankovits Bertalan nem veszik szó nélkül tudomásul a pártvezér üzenetét. Eppen a hivatalnokok és az iparosság egy része nagy megütközéssel fogadta Kossuth Ferenc döntését, amely egy renegát szép szeméért mellőzte a függetlenségi párt egyik legelső harcosát, alelnökét, akinek nagy érdemei vannak a függetlenségi eszme győri hódítása körül. Sankovits Bertalan pedig a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Győrben megütközéssel fogadták a pártvezéri ukázt, amely olyan férfút oktrojál a győri mandátumra, aki még tavaly fogadni sem akarta a Győrbe érkező Kossuth Ferencet. Hlatky-Schlichter egyik legexponáltabb alakja volt a régi rendszernek, hiven kitartott mellette egészen mostanáig, amikor a köpönyegforgatással egyenesen a mandátumra nyílik kilátása. A híres Lukács-féle választáson vezére volt a szabadelvű párti tábornak és pénz-áldozatot is hozott Hilbert Károly megbuktatása érdekében. Máskor is az elsők között harcolt, a függetlenségi eszme ellen. Az én jelöltetésem éppen azért történt, mert az elvű függetlenségi, tisztviselő, iparosok, külterületi polgárok irtóznak ettől a vérfertőzéstől. Én régóta alelnök vagyok a pártnak és tudják rólam, hogy tüzvonalon voltam a nagy harcok idején. Pártom tehát nem tágit, a pártvezéri üzenetre kiáltvánnyal fog felelni és fölvilágosítja a polgárságot, amelyet félrevezettek ugyanazok, akik Kossuth Ferencet tévedésbe ejtették.

Hlatky-Schlichter jelöltségét nem közönséges módon vitték keresztül. A vármegyei jelölő gyűlésen alig vett részt tizenöt Hlatky-párti és a függetlenségi polgárság túlnyomó része mellettem kardoskodott. A főispán és Szabó István képviselő látták, hogy nehezen megy a dolog és a pártgyűlés igaz akaratának kinyilvánítása helyett azt javasolták, hogy Kossuth Ferenc döntését kell provokálni. Kossuthot aztán félrevezették Hlatky-Schlichter érdekében, akinek a jelöltségét szintén ők találták ki. A polgárság nem is gondolt rá.

Sankovits Bertalan és pártja tehát állják a harcot és szegényes eszközökkel, de a becsületes elvűség erejével szembeállnak a gazdag, hatalmas jelölttel. A küzdelemben éles megütközések és heccék várhatók talán a ma esti gyűlésen is már. Hlatky-Schlichter Lajos támogatására ma délelőtt Győrbe utaztak Barabás Béla, Visontai Soma, Szatmári Mór és Hédervári Lehel képviselők, hogy a választók előtt fölszenteljék a legujabb függetlenségi.

VÁRMEGYE

Küteges hagymáz. E héten újabb megbetegedés nem történt Hajdúhadházon küteges hagymázban. Csupán még két betegét ápolnak a járványkórházban, a többi felgyógyult.

Matild krém,

kenős, szappan. Matild széplő szereknak párja nincs, leveszik a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vimedlit, vagy bármely bőrszűfő dolgot. A Matild krém teljesen zsírtalan, puder alá nappal használatra remek ráncföldő, 5 perc alatt fehérit, a kősbőrnek is utólerhetetlen fehéritője, fimoitója. Ártalmas anyagot, higanyt, ólmot nem tartalmaz. Készíti: Kun István gyógyszerész Debrecenben. Főraktár Tóth Béla gyógyszerész. Tiszapalota Kapható még az ország minden győz szertárában. — Ha nem használ, árát visszadadjuk.

Ló- és szarvasmarhakiállítás.
Hajdúvármegye gazdasági egyesülete, mint minden évben, az idén is rendez ló- és marhakiállítást a megyében. Az egyesület választmányja szeptember 10-én, délelőtt 11 órakor fog ülést tartani, amikor az állatkiállítás helyét és idejét fogják megállapítani. A kiállítás októberben lesz.

Hajdu vármegye őszi közgyűlése.
Hajdu megye törvényhatósági bizottsága szeptember 26-án tartja rendes őszi közgyűlését. Az állandó választmány 10-én, délelőtt kilenc órakor tart ülést az alispán sinöklete alatt.

Az új vármegyháza.

Terv és költségvetés.

Pótadókivetésre lesz szükség.

Hajdu vármegye mostani székháza elvénhedt, százados épület már. A múlt század negyvenes éveiben ott volt a „Fehér ló” fogadó és akkoriban vig élet folyt ott. A fogadó erkélyén jelentek meg együtt báró Wesselényi Miklós, Vörösmarty Mihály és Deák Ferenc. A fogadó teremben mulatozott Petőfi Sándor is.

Az alkotmányos idők helyreállítáival, mikor a régi hajdukerületet Hajdu vármegyévé kerekítették ki, Debrecen városa a megyének adta át a történelmi multu épületet, a mely meg is felelt mindmáig hivatásának. Most a megye a gyönyörű, majdnem másfél holdas telekre új, modern székházat akar építeni. A terv és költségvetés már készen van. Kovács Gyula alispán az új vármegyei székházra vonatkozólag az alábbi értesítést küldte a megyebizottság tagjaihoz:

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága 1908. évi június 27. napján tartott rendkívüli közgyűlésében hozott határozatával megbízatást nyertem, hogy az építendő új megyei székház tervezetét és költségvetését építész-mérnökkel elkészíttessem, valamint megbízatást nyertem arra is, hogy az építésre szükséges összegnek miként és miből leendő fedezése iránt a vármegye őszi rendes közgyűlése elé részletes előterjesztést tegyek.

Elkészíttetem az új székház tervezetét és költségvetését, amelyet az erre kiküldött bizottsággal előzetesen tárgyalatni fogok. A fedezet, vagyis az építéshez szükséges összeg miként és miből leendő előállítására iránt részletes előterjesztésem megtételénél, miután a vármegyének ezen célra bizonyos alap, amelyből az építés költsége csak kis részben is fedezhető lenne, rendelkezésre nem áll, elkerülhetetlennek mutatkozik, hogy az építési költség fedezésére a törvényhatósági bizottság pótdó kivetését határozza el.

Az építési költség előállítására vonatkozó előterjesztésemben ennek folytán benne foglaltatni, hogy a célra pótdó kivetése határozottan el, mely körülményt az 1883. évi XV. t.-c. 10. §-ának rendelkezéséhez képest a törvényhatósági

bizottság minden tagjával előzetesen és azon hozzáadással közlöm, hogy a kérdésben a törvényhatóság 1908. évi szeptember hó 28. napján tartandó rendes közgyűlésében érdemlegesen fog határozni.

Miután a belügyi kormány kiállításba helyezte, hogy a tárcája terhére nagyobb összegű, építési segínyt ad a vármegyének, a pótdóval fedezendő összeg nem lesz olyan terhes a vármegye közönségének, hogy az új megyeház építése miatta fennakadást szenvedjen.

VÁROSHÁZA.

Ajánlat a téglavető-telepre.

A városi téglavető-telepen bérüzetés nélkül laknak több százán, akiket a város ki akar telepíteni, mert a területet értékesíteni akarja. A kitelepítés és a kunyhók lerombolása előtt a téglavetőbéli lakosság ajánlatot tett a gidres-gödrös terület megvásárlására. A tanács, mielőtt döntene, meghallgatja a szakbizottságokat.

Új telek a kath. szegényháznak.

A róm. kath. egyház és a városi tanács hosszas tárgyalás után megegyeztek a róm. kath. szegényháznak mostani helyéről való elhelyezése ügyében. A város a szegényház céljaira szép telket ajánlott fel a diószegi ut mentén, a hol új szegényházat fog építeni, ennek ellenében pedig a róm. kath. egyházközség átengedi mostani, Petőfi téri telkét és házát.

Üzleti helyiség kiadása a városház épületében.

A régi Telegdi féle könyvkereskedés helyiségét a városi tanács — amint értesülünk — nyilvános pályázat mellőzésével adta ki egy drogéria céljaira. Ez a határozat erősen szembe találja magát a közhangulattal, mert a város kizárta a lehetőséget is annak, hogy a mai üzletszük világban, amikor a debreceni piacon olyan kapások a helyiségek, módot és alkalmat nyújtson a versenyre. Pedig ez a verseny éppúgy érdeke a városnak, mint a kereskedőknek. Az utóbbiaknak alkalmat nyújt, hogy céljaiknak megfelelő helyiségre pályázzanak, a városnak pedig a verseny nagyobb bért biztosít. A tanácsi határozat élénk visszhangot keltett a kereskedő körökben, ahol nem tudnak megnyugodni abban, hogy a tanács pályázat mellőzésével kizárta őket a versenyből.

Öngyilkosság a halálos ágyon.

Egy debreceni iparos tragédiája.

Tegnap kora reggel, alighogy a hajnal bontogatta szárnyait, a

Meszéna utca 2. szám alatti házban revolverlövés emberéletet oltott ki. Jámbor Zsigmond kártyaszo- iparos, aki halálos ágyán feküdt, fordította maga ellen a gyilkos fegyvert, amelynek kiröppendő golyója átjárta szívért és a beállott halál megváltotta földi szenvedéseitől.

Az öngyilkossá lett iparos mindössze negyvenöt éves volt még. Iparága nagyon jól jövedelmezett, úgy, hogy jómódban élt feleségével és három apró gyermekével. Saját házában lakott és pár évvel ezelőtt általános kedvelt ember volt iparostársai között. Azonban az utóbbi időben tüdejét kór támadta meg, ami nagyon elkésztette az életerős s munkabíró embert. Jámbor Zsigmond egyre vesztette erejét, úgy, hogy pár héttel ezelőtt ágyba dőlt. Betegsége ekkor már oly vehemenciával lépett fel nála, hogy ideiglenes fölépülésében sem bíztak már orvosai.

Nagyon jól tudta ezt Jámbor Zsigmond és ez az idegzetét is megrontotta. Idegessége is csaknem a legmagasabb fokra hágott és nem egyszer történt, hogy mikor betegsége nagyobb mérvben kihozta, családjával is zsörtölődött.

A beteg ember végre is megunt a betegség okozta rettenetes szenvedéseket. Tegnap reggel öt óra tájban ágyában fekve, revolverével szíven lötte magát. Pár pernyi szenvedés után meghalt és mire neje öngyilkosságát észrevette, már halott volt.

A kétségbeesett asszony, mikor férje vérében fekvő holttestét meglátta, segítségért kiabált, mire a házbeliek előszaladtak, de természetesen már nem segíthettek. A tragikus esetről értesítették a rendőrséget, amely Jámbor Zsigmond holttestét beszállította a kórház halottas házába.

Az öngyilkossá lett iparost ma délután három órakor fogják eltemetni.

Az előkelő idegen.

A pezsgő és a kártyaszobák lovagja.

Nyomozza a rendőrség.

Pár nappal ezelőtt Debrecen nagyobb kávéházaiban egy elegánsan öltözött úri ember tűnt föl, aki a legelőkelőbb módon fizette csehjeit, amelyek éjszakánként a cigányzene hangjai mellett elfogyasztott sok üveg pezsgő miatt igen magasra rugtak.

Az előkelő idegen azonban nemcsak a pezsgőben és cigányzenében találta gyönyörűségét, hanem belevegyült a kártyaszobák homályába is, ahol a zöld posztós asztalok mellett valóságos kártyaművészettel tüntette ki magát. Vesztetni alig vesztett valamit, ellenben legtöbbször igen szép összeg nyereséggel állt fel a zöld asztal mellől.

Az előkelő idegen a legkifogástalanabb

Saját termésű kerti bor literes és fél literes üvegekben kapható Széchenyi utca 42-ik szám alatt.

FÜSZERÜZLET

Vásárlás könyvre vagy készpénzen.
Mindén csomag házhoz lesz szállítva.

MAYER JENŐ

Telefon 145.

CSEMEGE-ÜZLET.

Minden idegnyek csemege áru állan-
dóan frissen kaphatók.

modorban viselkedett. Mint egy született gentleman, mindig nagy pénzzel fizetett és bizonyára azért, hogy tekintélye még nagyobb legyen — kizárólag csak német pénzzel és németül beszélt. Tarcájában csak úgy duzzadtak a német ezer és száz márkás bankjegyek s a tíz és husz koronás aranypénzek. Mindenütt szórta a pénzt s a pin-céreknek is legkevesebb egy márka borra-valót adott.

Tegnap éjszaka egyik debreceni előkelő kávéház kártyaszobájába látogatott be. A kifogástalan öltözékű s elegáns megjelenésű németnek látszó idegennek nyomban akadt kártyakompániája. Körülbelül hajnali négy óra lehetett, midőn a kompánia egyik tagjának feltűnt, hogy az előkelő idegen papír és arany márkáihoz nagyon sok magyar pénz, magyar koronák gyűltek. Gyanus volt előtte a dolog, azonban gyanújának nem adott nyilvánosan kifejezést, hanem telefonon értesítette a rendőrséget, ahonnan az ügyeletes rendőrbiztos: Dobos József két rendőrrel azonnal fölkereste azt a kávéházat, amelynek kártyaszobájában az előkelő idegen a magyar koronáknak kártyázás útján való gyűjtését rendezte, azonban ekkorára az idegen, a gyanút fogott ember legnagyobb erőfeszítése dacára, melyet a marasztalására fejtett ki, eltűnt a kávéházból.

A rendőrbiztos tehát a mellette levő két rendőrrel együtt hajszolni kezdte az előkelő idegent az egész városban, azonban sehohsem akadt nyomára. Sorba járták az összes, még nyitva lévő kávéházakat, de eredménytelenül.

Most tehát a rendőrség a legerélyesebben nyomoz az előkelő idegen után, aki harminc, harmincöt éves embernek néz ki. A rendőrség veszedelmes nemzetközi szélhámost sejt az eltűnt előkelő idegenben és nem lehetetlen, hogy sikerülni fog kézrekeríteni.

SZÍNHÁZ

Debreceni színésziskola. Egy budapesti lapnak szeptember 3-án megjelent közleményéből azt a magyarázatot vonták némelyek, mintha debreceni színésziskolám megnyitása akadályokba ütközne. Kijelentem, hogy semmiféle akadály nincs és nem is lehet és hogy az említett színésziskolám, valamint a szavalás külön tanfolyamát — úgy, amint hirdette volt — szeptember 15-én, délelőtt 11 órakor megnyitom. Debrecen, 1908. szept. 4. Solymosi Elek.

Halál a téglavetőben.

Akit gyermeke üz az öngyilkosságra.

A Stégmüller-féle téglavetőben tegnap délután öngyilkossági kísérlet történt. Egy ott dolgozó munkás akart megválni az élettől, amelyet állítólag a saját gyermeke, egy felnőtt, tizenkilenc éves fiu utáltatott meg vele.

Bartók Józsefnek hívják az életunt munkást. Ötvenegy éves ember, akinek felesége és három gyermeke van. Legidősebb gyermeke a tizenkilenc éves József, a kivel együtt dolgozott a Stégmüller-féle téglavetőben. A fiu azonban nagyon kegyetlen volt atyjához, folyton szidalmazta, átkozta, sőt többször föl is emelte rá a kezét.

Tegnap délután vásárlást végzett a városban az öreg Bartók József. Midőn a vásárlásból hazatért a téglavetőben levő lakására, fia ismét durván rátámadt és szidalmazta, amiért nem volt vele a munkában.

Az öreg Bartók Józsefet nagyon elkésztette fia brutalitása és elhatározta, hogy megöli magát. Felesége az udvaron éppen mosott és ő a mosáshoz előkészített zsíros szódát hirtelen magához vette és miután vízben feloldotta, megitta.

A rettenetes ital azonnal éreztette hatását és Bartók József kínosan jajveszékelt, sőt segítségért is kiáltott, úgy összegegette belsejét a marólug. Jajveszékeltését és kiáltását felesége meghallotta és hozzá robant. Miután látta, hogy mi történt férjével, kétségbeesetten kiáltozott ő is segítségért. A házbeliiek értesítették a mentőket, akik az életunt Bartók Józsefet beszállították a közkórházba, ahol azonnal kimosták a gyomrát. Állapota nagyon súlyos, sőt életveszélyes.

Bartók József tragédiájában valószínűleg közbe játszott az is, hogy ma este akartak Szegedre utazni és talán az ottani megélhetését nem látta teljesen biztosítottának.

UJDONSÁGOK

* **Esküvő.** Zöld István helybeli földbirtokos, ma tartja esküvőjét Führer Ernész-tel Debrecenben.

* **Szabadságon.** Berencsy Zoltán dr., a debreceni közkórház orvosa tegnap megkezdte szabadságát.

* **Ujfalussy József dr. állapota.** A debreceni közkórház igazgató főorvosának, Ujfalussy József dr. kir. tanácsos állapotában, mint értesülünk, némi javulás állott be. Betegségéhez hozzájárul fogfájásból származó gyuladás is, a mi szintén erős lázt okoz nála. A beteg igazgató főorvost most már Horváth Károly dr., a kórház aligazgató főorvosa is gyógykezeli.

* **Esküvő.** Harmathy Ferenc, a debreceni rendőrség egyik derék biztosa ma vezet ioltárhoz özv. Privicer Józsefnét. Násznapok lesznek, Mile Pál és ifj. Orosz László rendőrfogalmazó.

* **Eltűntek.** Kiss Lajos Csapó utca 100. szám alatti vegyes kereskedő jelentést tett a rendőrségen, hogy két tanonca, Pál Jenő és Kucsek Lajos, mindketten tizenhárom éves lelenogyermekek, tegnap eltűntek. A rendőrség keresi az eltűnt két tanoncot.

* **Bolyongó fiuk.** A rendőrség tegnap két tizenkét éves fiut fogott el, akik Galiciából kiindulva, egész Magyarországot be akarták járni. Pénzük azonban nincs és mindenütt kéregetéssel szereztek ennivalót. A rendőrség illetőségi helyükre fogja őket toloncolni.

* **Betörés a szőlőskertbe.** Csáky János közbiztonsági igazgató följelentést tett a csendőrségen, hogy szőlőskertjébe ismeretlen tettesek betörték és onnan nagymennyiségű szőlőt elloptak. A csendőrség kiderítette, hogy a betörést mérszáros tanoncok és egy tehénpásztor követték el, a kik ellen a királyi ügyészség folytatja a vizsgálatot.

* **Szerencsétlenül járt munkásleány.** Egyik debreceni gyárban dolgozott Sándor Katalin tizenhat éves leány. Tegnap a gyár gépje elcsapta bal kezén két ujját, úgy, hogy be kellett a kórházba szállítani.

* **Kisvonat és a talyiga.** Nagy ribillió volt tegnap délután négy órakor a Piac utcán, a Tisza-palota előtt. Burai István talyigás a kisvasuti sínpar mellett hajtott és nem vette észre, hogy háta mögött a kisvonat jön. Kovács Károly mozdonyvezető cseppet sem félt, azonban a talyigás úgy látszik nem igen törődött ezzel, hanem nyugodtan hajtott tovább. A kisvonat pedig nekiment a talyigának és a tengelyénél fogva felborította, úgy, hogy lovastul együtt a mozdony elé, a sínparra került. Azonban más komolyabb baj nem történt.

* **Szivbaj az utcán.** A régi szivbaja fogta el tegnap délután 2 órakor Szabó Sándort a Rákóczi utcán. A szerencsétlen összeesett a járdán; a mentők szállították a kására.

* **Figyelmeztetés.** Értésünkre jutott, hogy egy ösmeretlen egyén sorra járja azokat a házakat, ahol magánosoknál a villamos vezeték már elkészült és mint a világítási vállalat kiküldötte, azon a címen, hogy a vezeték felülvizsgálja, zsarolni akar. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy a világítási vállalat követeléseit csakis szabályszerűen kiállított számla ellenében egyenlíttetnek ki. Felhívjuk a közönséget, ha ilyen szélhámos jelentkezik, adják át a legközelebbi rendőrnök. Debrecen sz. kir. város világítási vállalata.

* **Az eltűnt tanonc megkerült.** Tegnap számunkban részletesen megírtuk, hogy a Péterfia utcai temető árkában két lösebtől vérezve találták Szőke Imre pék tanoncot, aki főnökétől, Marx János pék mestertől megszökött. A fiu, mire főnöke érte ment, hogy elszállíttassa — mint megírtuk — eltűnt a temető árkából és teljesen nyoma veszett. Tegnap délután fölvetelre jelentkezett a kórházban súlyos két sebével. Szőke Imre azt mondja, hogy ő maga lötte meg magát revolverével.

* **Egérüldözés tüzzel.** Veszedelmes játékot üztek tegnap délután a Bethlen utca 65. sz. házban, amely Kiss Mihály tulajdona. A házbéli gyereknép egeret kergetett nagy ujjongással. A kis egér beszállt az istállóba és ott a lyukba bujt. A gyerekeknek erre az az ötletük támadt, hogy tüzet csinálnak és kipörkölik az egeret. A szalmát meg is gyújtották, de mikor az nagy lánggal kezdett égni, ijedtükben lármát csaptak, mire a házbeliiek rögtön az oltáshoz fogtak és mikorra a tüzoltók is kivonultak, akkorra a tüzet szerencsésen el is oltották.

KÁVÉ-ÜZLET.

Mindenkor a legfinomabb faj kávék vannak raktáron.

MAYER JENŐ

Telefon 145.

TEA-ÜZLET.

Zamatos, erős orosz és kínai teák.
Kifinomó minőségű angol rumok.

* **Értesítés.** Értesitem a homokkerti ref. olvasó-egylet tagjait és a homokkerti lakosságot, hogy az egyleti könyvtár, valamint a kezelésem alatt levő „vándor könyvtár” újból megnyitottam és minden szerdán és szombat este 6-tól 7 óráig tartok könyvkiadást. Kövér Gyula.

* **Szerencsétlenül járt huszár.** Sulyos baleset történt tegnap a 2. honvéd huszárezred kaszárnyájában. Szabó Sándor közember létrán ment a padlásra, hogy onnan szénát villázzon. Munka közben a huszár elvesztette az egyensúlyt és lebukott a létra felső fokáról. Oly szerencsétlenül esett le, hogy a jobb vállperece eltört. Sulyos sérülten vitték be Szabót a honvéd-kórházba.

* **Kiss Béla zeneestélye.** Kiss Béla, aki hamarosan kedvelté tette magát és jól szervezett zenekarát a debreceni közönség előtt, néhány hónapi távollét után, amelyet zenekarával fűrdőhelyen töltött, hazaérkezett és első zeneestélyét ma, szombaton este fogja megtartani a Royal kávéházban. Kiss Béla zenekarával a zenei újdonságokat is mind bemutatja mai zeneestélyén.

* **Meglepott pincértanono.** A rendőrség bünygyi osztályán panaszt tett Lepák Ferenc, a pályaudvari vendéglőben alkalmazott pincértanono ismeretlen tettes ellen, aki hatvan koronát, míg aludt, tőle elloptott. A rendőrség keresi a tolvajt.

* **A Homok kerti gyilkosság?** Az elmúlt év május havában hirtelen elhalt s állítólag önkézevel véget vetett Kozák György, volt Homok kerti háztulajdonos haláláért egy névtelen levél alapján a királyi ügyészség Bakó Jánost és nejét vádolta. A vizsgálóbíróság el is rendelte a vizsgálatot a gyanúsított házaspár ellen és vizsgálati fogságba helyezte. Tóby István dr. vizsgálóbíró már befejezte az ügyben a vizsgálatot és az összes iratokat áttette a királyi ügyészséghez, amely a további eljárást folytatja Bakó és neje ellen.

* **Carmellini bűvész-estélye.** Carmellini, a híres bűvész tegnapelőtt nagy közönség tetszése mellett produkálta ügyességét. A jeles bűvész ma és holnap este szintén tart előadást s bizonyára ezuttal is nagy közönség előtt.

* **Nyilvános köszönet.** Az „Egyetértés” önképző-dal és zeneegylet elnöksége az uton mond hálás köszönetet mindazoknak, kik mult hó 16-án tartott zászlóavatási ünnepélye alkalmával nemes szívű adományokkal a kitűzött jótékony célokra előmozdítani kegyeskedtek: Sajó László 50 K, Rosenberg A. özvegye s fiai szállítók 25 K, Dankó Béla 20 K, Molnár Ernő, Hajós Mór, Dobiecki Sándor, Strausz Lajos, Közgazdasági Bank, Óbudai protestáns énekegyesület, Fráter József 10—10 K, Somogyi János 8'60 K, Simonffy István 6 K, Orosz Sándor, Kovaliczky Antal, Nagy I. és S., Hegedűs I., Déli vasúti dalárda, Tóth Gergely, N. N. 5—5 K, Szilva János 2'50 K, Veszprémi Zoltán 6 K, Kereszturi Jánosné 4 K, Szikora Imre 2 K, Jozsíp János 1 K, Rác Lajos 2 K.

* **P. Nagy Zoltán áll. kép. okleveles zenetanár tanintézetében felügyelőnt keres.** Értekezni lehet a beírási idők alatt, d. e. 9—11-ig és d. u. 3—5-ig. Hatvan utca 7. szám.

* **Szerencsétlenség játék közben.** A Margit fürdő telepén játszódott tegnap délután Ecsedi József nyolc éves fiúcska. Játás közben egy rozsdás szeggel balkezét a csuklónál megszurta, úgy, hogy vérmérgezést kapott. A szerencsétlenül járt fiút a kórházban gyógykezelik.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, jó barátok és ismerősök, kik felejtetetlen jó fiunk elhunytá alkalmából fájalmunkat enyhítették, fogadják leghálásabb köszönetünk kifejezését. Tóth Imre és családja.

* **Debreceni Zander gyógyintézet** Piac-utca 59. Telefon 389. Teljes physikális gyógyberendezés. Főbb javalatok: Idült gyomorbeláttonia, székrekedés, elhízás, köztvény, csusz. idegzsábák (ischias stb.). Csonttörések és egyéb sérülések után visszamaradt mozgászavarok. Érelmeszesedés, szivbajok, bronchialis asthma, neurasthenia, bémulások. Gyenge testalkatu gyermekek fejlesztése. (Zander módszerével.) Gerincelgörbülések. Forró lég fürdők. Villamozás. Az órák beosztása: Férfiak d. e. 12—1-ig és d. u. 6—7-ig. Nők d. e. 11—12-ig és d. u. 5—6-ig. Gyermekek d. u. 4—6-ig látogatgatják. Dr. Szász Adolf orvos.

* **Az új végrehajtási novellához** lejárt követelés bejelentési és értesítési úrlapok Mihály Sámuel papirkereskedésében kaphatók.

* **Debrecen szálloda,** a vidéki polgárság találkozó helye. Állandóan frissen csapolt Hagenmacher sör, tisztán kezelt érkörtvényesi fajborok kimerése. Ujabbán a Tabb d'hot rendszert vezetem be éttermemben. 1 ebéd 3 fogásból: leves, sült, tészta vagy sajt, esetleg gyümölcs 1 korona. Vacsora: 1 sült, 1 sajt 70 fillér. Ajánlom továbbá tiszta vendégszobáimat a város központján, 1 személyre 140 fillértől 3 koronáig. Kisebb, esetleg nagyobb társaságoknak külön kis éttermek (separék) rendelkezésre állanak. Figyelmes kiszolgálás. Szives pártfogást kér tisztelettel Kovács Aladár vendéglős. Havi abonama 40 korona.

* **Szülők és tanulók figyelmébe** ajánljuk a Hegedűs és Sándor céget, ahol az összes iskolákban használt tankönyvek ódon és új állapotban beszerezhetők, mindenféle papír-, író- és rajzszerekkel együtt.

* **Nagy kitüntetés** érte Kun István gyógyszerészt, a Matild crém közismert gyártóját, ugyanis: Amália, Portugália gyógyó szépségű királynője, sajátkezü aláírásával egy elismerő levelet küldött neki, mint ki Cosmeticus szereit 10 év óta használja. Az eredeti levél fényképe a napokban elkészül s Tóth Béla gyógyszerész ur kirakátaban közszemlére lesz kitéve.

* **Iskolakönyvek ódon és új állapotban** Telegdi K. Lajos utóda, Eperjesy István cégnél beszerezhetők. Ugyanott mindenféle író és rajzszer is kapható.

* **Virág és tájkép festő minta,** több ezer mintában, igen olcsó árban, esetleg kölcsön is kapható. Legjobb aranytöltő-tollak, valódi angol s solingeni zsebkések nagy választékban Thaisz Arthur papir-nagykereskedésében, a Bika-szálloda mellett.

* **Kötött térfi harisnya** 20 krajcár, angol zefir turista-ing 1.50 kor. a Rózsa-féle volt Nyakkendő-király helyiségében, a főposta mellett: Stern F. áruháza.

* **Beíratások** a gazdasági ismétlőiskoláta szerda és szombat délután 3—5-ig a városkázán (I. em. 25. sz. szobában), egyéb napokon pedig a gazd. ism. iskolánál eszközölhetnek. A beíratások f. évi szeptember hó 25-ig tartanak.

* **Találtatott egy forrás,** ahol minden szülő és tanuló könyveit új és használt állapotban, ugyesintén írószer szükségleteit a legolcsóbban szerezheti be. Saját érdekébe áll tehát „Aczél Henrik” modern antiquáriuma könyv- és papirkereskedését felkeresni Piacz utca 24., a ref. kistemplommal szemben. Telefon 575.

* **Ügyvédek és kereskedők figyelmébe.** Az új végrehajtási törvény értelmében szükséges „Bejelentés” és „Értesítés” nyomtatványok kaphatók Hegedűs és Sándor papirkereskedésében, Kossuth u. 11.

TÁVIRATOK.**Ferenc Ferdinánd utja.**

Bécs, szept. 4. Ferenc Ferdinánd trónörökös holnap utazik a németországi hadgyakorlatokra.

Az uralkodó Kossuthnál.

Budapest, szept. 4. Bizalmas helyről eredő közlés szerint az uralkodó e hó 9-én, szerdán délben meglátogatja lakásán a nagybeteg Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert, akinek állapotában ma örövendetes javulás állott be.

Nedeczky István halála.

Nagyvárad, szept. 4. Deák Ferenc unokaöccse, Nedeczky István volt országos képviselő ma a szilasi kastélyban meghalt.

Visszavont pángermán határozat.

Fehértemplom, szept. 4. A városi közgyűlés teljes elégtételt szolgáltatott Doida Lajos polgármesternek, a kinek eljárását, hogy a Gotterhalte hangjaira nem ugrott fel a társaságtól, a multkori közgyűlésre összeverődött pángermán többség kárhóztatta. A közgyűlés a multkori határozatot hatályon kívül helyezte.

Oláh miniszterek.

Kolozsvár, szept. 4. Két oláhországi miniszter miatt forroganak Erdélyben a kedélyek. Bratianu oláh belügyminiszter automobilon járja az országot faluról-falura és jelenlétével lázítja a móccokat. Carg Antal kereskedelmi minisztert, aki szintén automobilon jár, Brassóban utitársával együtt, aki mérnök, sebes hajtásért előállították. Carg Schattalt rendőrtiszttel gorombáskodott és azzal fenyegette, hogy a külügyi kormányánál panaszt emel a zaklatás miatt.

Zsákbavarrt női hulla.

Temesvár, szept. 4. Az ujbessenyői határban levő itatókutban 40 év körüli nő hullájára akadtak. A hulla lábai zsákba voltak varva. A gyilkossággal a kóbor cigányokat gyanúsítják.

Az oláh nyelv kötelező.

Hátszeg, szept. 4. Az ujonnan megnyílt, polgári fiúiskolában kötelező tantárgy a latin és az oláh nyelv. A magyarság körében nagy a felháborodás.

Izgatás a szászok közt.

Brassó, szept. 4. A szász lelkészek Gusztáv Adolf egyesületének gyűlésén megjelent Grogge ev. lelkész is, aki a német császár udvari papja és ott magyarellenos, lázító beszédet mondott. Kijelentette, hogy a szászokat érdeklő, minden kérdés érdeklő a németeket is és nem bánja, ha a magyar csendőrök letartóztatják is érte, kimondja mégis, hogy a szászok mögött a német

világ áll. Végül gúnyos megjegyzéseket tett a szász helységnevek megmagyarosítására.

Rablógyilkos merénylet.

Bécs, szeptember 4. Ma éjjel 1 órakor Stuckart rendőrtanácsos jelentette a budapesti rendőrségnek, hogy Schreitzmühl-gasseban Reisz Ede szász joghallgató ellen Drakulyevics Saco horvát jogász rablógyilkos merényletet követett el. A horvát jogász, aki a barátság örve alatt éjjeli szállást kért a szász jogásztól, fojtogatni kezdte barátját, aki erre beleharapott a kezébe, mire a merénylő megszökött. Az a gyanu, hogy Budapest felé vette útját.

Elsülyedt hajó.

Sanfrancisco, szept. 4. A csendes Óceánon, az amerikai partoktól 100 kilométernyire ismeretlen hajó elsülyedt. A hajó, mely sziklazátonynak ment, minden utasával odaveszett.

Borzalmas katasztrófa.

Perlasz, szept. 4. Almazics Iván pálinkafőző kutját három napszám, Zsitva Miklós, Novatov Zsiva és Zsikop Dusan tisztították. A belső gázok elszédítették őket és eszméletlenül estek össze a kut fenekén. A gazda segítségükre ment, de ő is ott veszett a kut fenekén. Mind a négy embert megölték a mérges gázok.

Osztálysorsjáték.

Budapest, szept. 4. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 20,000 koronát nyert: 57078. 15,000 koronát nyert: 25704. 10,000 koronát nyertek: 62418 91449. 3000 koronát nyertek: 5792 103637. 2000 koronát nyertek: 39927 66008. 1000 koronát nyertek: 56355 98249 102045. 500 koronát nyertek: 1434 1603 4501 8482 9184 13673 50514 50702 66088 68196 68605 60013 70228 73083 73694 78561 83754 84353 90930 96533 93881 106124 106538 115962 117629 119945. A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

HIREK

Tűzvész a kaposvári pályaudvaron. Kaposvárról táviratozzák nekünk: A máv. itteni raktárhelyiségeft az éjjel tűz elpusztította. Az irományokat sikerült megmenteni, a felhalmozott áruk azonban majdnem mind odaégett. A kárt eddig még nem lehetett megállapítani. A raktárépület még most is füstölög. Azt hiszik, hogy a tűz gyújtogatásból eredt.

Pusztító árviz. A Belogér község határában elhuzódó folyó a nagy esőzések folytán kiáradt és elöntötte az egész községet. Az áradat majdnem egészen elsodorta a községet és ezáltal a lakosság nagy része hajléktalanná lett.

Az ördög játszik.

(Folytatás.)

Az a csodás világ, a mely meggazdagította a határából ezer év óta ki nem mozdult magyar paraszt képzeletvilágát és tudását, a maga óriási méretű dolgaival magához vonzotta, csábította a maga eszöndes világából a parasztot.

Amerika a nagyzás és a nagyzólas hazája. Minden óriási méretű odaát: a felhókarcolók, a hajók, a vasutak, a hidak, a bñnök.

Egész korszakokat lépett át a paraszti világ, hogy Amerika, a maga otrombaságig vitt nagy arányaiban, minden átmenet nélkül bontakozott ki előtte. De nem esoda. A ki a Tiszánál nagyobb vizet nem látott és megbámulta még a rajta uszó gózhajót is,

mit érezhet az, mikor még a kék égboltnál is nagyobb, félelmes Óceánt meglátja és az óriási hajó állandó rengéséből megérzi, hogy az csak törékeny dióhéj, melyet az a hatalmas víztömeg pozdorjává torbet minden pillanatban. Micsoda semmiséggé törpültél te szóke, ezüst kigyóként kacskaringó Tisza a partjaidon felnöött paraszt szemében! Hiába dagasztod fel magad jéggpáncéltörő téli árvizkor, tavaszutói földárkor, nem leszel te már tenger sohatóbbé az oceánjárt magyar szemében!

Hát mikor feltűnnek a newyorki par-ton a felhókarcolók, a fáklátartó Szabadság-szobor! Hogy dobog a kivándorló szive és még a partra se tette a lábát, már is micsoda semmiséggé törpült előtte minden, ami otthon olyan szép és nagyszerű volt: a tornyos városháza a megyoszékhelyen, a Kossuth-szobor, a takarékpénztár két emeletes háza, az új templom! Hát még a newyorki élet, a maga bábeli forgalmával, hogy megszédíti és megszégyeníti a faluból kiugrott parasztot!

Amerika az aránytalanságok és szer-telenségek hazája. A rendesnél, az arányos-nál minden nagyobb ott: a ház, a templom, a szobor, — csak az emberek kicsinyek, de tele óriási vágyakkal, tervekkel. Emberfö-löttit akar csinálni mindenki a milliók ere-jének, tehetségének kiszípolyozásával, ki-zsarolásával. Mintha e túlekvó-tolakvó yanke-ikbe a gógós Faraók istennagyságra törekvő lelke szorult volna! Az építkezésben, az üzleti vállalkozásban és mindenütt, ahol az életet a yankeszellen formázza, az első pil-lanatokban mindenkit meglepő és lebilin-cselő, de a valóság szerint izléstelen és otromba elnagyolást látja az ember. Persze, csak a kiművelt lelek szemével láthatni ezt. Az egyszerű embert ez elbűvöli, rabbá ejti. Jaj pedig annak a magyarnak, akit Amerika megejt, nem lesz az magyar már sohatóbbé, odaveszett az mindörökre, meg is sirathatják odahaza.

No, de tartunk sort. A kivándorló lába még nem is érintette az amerikai föld-et, már is érzi a maga és eddigi világá-nak semmiségét. Hogy partra szállott, van rá gondja az amerikai hatóságoknak, hogy a kivándorló még jobban érezze az ő sem-miségét. Kezdődik az orvosi vizsgálatnál. A kőbányai disznólerakodónál szokták csak így vizsgálni a jószágot. De hát nem is sokkal tartják többre a ketrecekbe zárt ki-vándorlókat. Mire a ketrecből a partra jut, az ügynökök körme közö, aztán elszállítják valamerre, a hol munkába állítják, az igon-vonó baromnál talán maga, a kivándorló sem tartja többnek magát. (Folyt. köv.)

Áru- és értéktőzsde.

Szeptember 4.

Budapesti gabonátőzsde.

5 fillérrel drágább áron elkelt (50 kilogrammonként) 45,000 mm. buza.

Rozs 5— fillérrel javult, zab, tengeri változatlan.

A határidő-üzlet.

Javult amerikai jelentések, valamint a spekuláció fedezései folytán szilárd irányzattal nyílt meg a határidő-üzlet. Később azonban kisebb realizációk következtében a gabonaművek ára mérsékelt forgalom mellett némileg lemorzsolódott.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza október	1134	1130—1128
Buza apr. 1909.	1168	1165—1164
Rozs októberre	943	939— 938
Zab ápril	972	970 967
Zab októberre	809	810— 807
Tengeri július	—	—
Teng. aug.	—	—
Tengeri május 1909	736	738— 735

Budapesti értéktőzsde.

Olesőbb külföldi jegyzések nyomán gyenge irányzattal nyílt meg a mai előtőzsde. Az üzlet folyamán azonban bécsi vásárlásokra megszilárdult és az értékek arányamai barátságos hangulat mellett 1—2 koronával javultak. Erdeklődés nagyobb részt a két hitelrészvény irányt mutatkozott, melyek élénk kereslet mellett előnyben részesültek. A belzi piacon Városi- és Közüti vasut-részvények drágább árak mellett keresettek voltak.

Akis-macsi tejgazdaságban kapható házhoz szállítva.

Csemege-vaj,

1 1/2 1/4 kilós csomagokban — ár 4 kor. 2 kor. 1 kor.

Hab tejszín,

1 ltr. 0.5 0.2 literes palackokban — ár 2 kor. 1 kor. 50 fill.

Teljes tej,

2 és 1 literes palackokban ltr-ént 24 f.

Megrendeléseket elfogad a gazdaság, (városi telefon 591) vagy Mayer Jenő csemege-üzlete.



Tankönyvek fél áron!

Az összes fiu- és leányiskolákban használandó tankönyvek, az új tantervhez alkalmazva **fél áron** kaphatók

Harmathy antiquariumban

Füvészkert-utca 14. szám
Iskola táskák feltűnő olcsón,

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

- Egy szelvény 1 szelvény 7 korona
- 3-10 m. hosszú 1 szelvény 10 korona
- teljes térteljesítéshez 1 szelvény 12 korona
- hoz (Kahát, nád- 1 szelvény 13 korona
- rág és mellőny) 1 szelvény 17 korona
- olegadó, csak 1 szelvény 18 korona
- 1 szelvény 20 korona

Egy szelvény...
SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszöveteket közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek.
Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék.
Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen irris áruban.

A ELADÁS.

Az EBESEN, a szováti ut mentén, Szikszay tanyán, 3—400 darab szép, nagy növésű akácia, vasárnap, 6-án d. u. 2 órakor el fog adatni. A venni szándékozók ott, a helyszínen megjelenni kéretnek. Tulajdonos.

ÜGYES bolti eljáró, fiatal, nős, Dankó Béla temetőkezési intézetében azonnal felvétetik.
BÖRFEDELES hintó-kocsi, majdnem új, eladó.
Csapó utca 47.

SARG-féle 60
KALÓDONT
 LEJÓSS
 FILLÉS
 FOE-CRÉME

Szatmári részvényt
 veszek bármilyet, ugyszintén
10 frankos
szerb sorsjegyet,
 árfeltüntető levélre azonnal vá-
 laszolok.
Horváth Béla
 Szatmár.

1/1908. ig. v. sz.

Hirdetmény.

A törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjai 1909. évre szóló névjegyzékének összeállítása, illetve kiigazítása céljából a legtöbb adót fizetők névsora a folyó 1908. év szeptember hó 4-től 8 napra — az 1886. XXI. t.-cikk 25. §-a rendelkezéséhez képest — a város főjegyzői hivatalában közszemlére kitétetett és ott az az érdekeltek által a hivatalos órák alatt (d. e. 8—1 óráig) megtekinthető. Az igazoló választmány a legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok 1909. évi névjegyzékének összeállítása, illetve kiigazítása tárgyában üléseit a f. 1908. év szeptember hó 14. és 15. napjain délután 3 órától 6 óráig tartja. Felhívtnak tehát mindazok, akik a közszemlére kitétt névsor ellen felszólalni kívánnak, vagy az 1886. évi XXI. t.-cikk 26. §-a értelmében adójuk kétszeres beszámításának kedvezményét az 1909. évre igénybe venni óhajtják, hogy a fent kitűzött határidő alatt, vagy az igazoló választmány ülésén előszóval vagy írásban jelentkezzenek és jogosultságukat igazolják, annyival is inkább, mert későbbi felszólalások figyelembe vételét nem fognak. Az 1886. XXI. t.-cikk 26. §-a értelmében államadójuk kétszeres számítását igényelhetik: az állami-, felekezeti-, törvényhatósági-, községi és magánintézetek tanárai; — a tudományos akadémia tagjai; — az akadémiai művészek; — folyóirat és lapszerkesztők; — a lelkészek; az ipar- és kereskedelmi kamara bel- és külső tagjai; — ugyszintén a magyar államban érvényes oklevéllel ellátott tudorok, tanárok, ügyvédek, bírák, orvosok, mérnökök, építésszek, gyógyszerészek, sebészek, bányászok, erdészek, gazdaszok, gazdatisztek és állatorvosok. Debrecen, 1908. szeptember hó 1. Az igazoló választmány.

Az igazoló választmány.

FESTŐISKOLA
Rajzó Miklós
 festőiskolája
 Piac utca 41. sz. a.
 Hátul a kerthelyiségben **megnyílt.**
 Honfoglalásukat ugyanott elfogad
 a. e. 9-12-ig, d. u. 2-4-ig.

BOROS HORDÓK ÉS TAPOSÓ KÁDAK

használt és új minden nagyságban és menységben kaphatók
Póterfa-u. 76. sz.

IZLÉSES
 és tartós kivitelű különleges modern szobafestő mázoló és kárpítózó munkát készít
 mérsékelt árakon
Mandel Lajos
 Debrecen, Kossuth-utca 58. sz.

Intézeti fehérneműek előírás szerint
 Matracok — paplanok — ágyhuzatok — flaneltakarók — esőernyők — gallérok — nyakkendők — zsebkendők harisnyák,
Donogán és Somossynál
 Debrecen, kistemplombazár.

Matild krém, kenőcs, szappan
 Matild széplő szerekek párja nincs, leveleszik a legvastagabb széplőt, májfoltot, vimodlit vagy bármely bőrszűfűtő dolgot. A matild orom teljesen zsirtalan pudor alá nappali használatra remek ráncoldó, 5 perc alatt fehérít, a kézbornek is utólrhetetlen fehéritője, finomította. — Ártalmas anyagot, higányt, ólmot nem tartalmaz. — Készíti:

Kun István gyógyszerész Debreczenben.
 Főraktár Tóth Béla gyógyszerterára, Tiszapalota. — Kapható még az ország minden gyógyszerterában.
 Ha nem használ, árát visszaadom.

Az
Ott Károly ot.
 cég áruháza
 Kossuth-utca, városháza alatt,
 feloszlik.
 A raktáron levő
bőr- és gumiövek darabja
35kr.-ért és feljebb
 lesznek elárusítva.

KUN SERTÉSPORA

1 doboz (2 disznónak 1 évre elég) 2 korona.
 Próbálja meg 20 perccel megussza a vészt.
Non plus ultra.

Kapható:
 Josa és Jóna és Rác drogériájában, Mihalovits, Tóth Béla, Murakósi, Kovács, Tóth, Grusz Nagy Ferenc, Steiner, Radákovits, Mautner, Kóllán gyógyszer. uraknál
 Dícsérő és ajánló információkkal szolgálunk a körülbék:
 Nagy Lajos nagyhizláló Szűcs, Kucik G. hentes, Gyarmathy N. üvegkereskedő urak Debrecen, Szádeczky László uradalmi int. ur Boconád, (Heves m.) Lajka József urad. főtiszt, gróf Zichy Géza totétleni (Hajdu) uradalmában, Gosztonyi Kálmán urad. Pa. Alátka Ngs. Balogh Tihamer ur Szentkozma, u. p. (B-Ujfeh) Ngs. Csapó István ur Pa. Istvántelek, u. p. (Pöldes) Tekt. caicseri Orosz István jegyző, Mikepéros, Nagyt Rác Lajos ref. lelkész ur Micske (Bihar). Nagyt dr. Balthazar Dezső ref. esuperes ur H.-Bőszörmény. Nagyt Szűcs László ur Császár u. p. Bihar. Tekt. Pospisás Géza földbirtokos ur Pa. Kettős, u. p. Mező-Sas Gróf Dégenfeld József ur, uradalmi Csomaköz Pel, Homokitág, Mélt. Elek Dezső ur, Bemecser stb.

KIVONAT.
 1 klg. Családi vegyes kávé . . . 2 kor.
 1 klg. Zörmelék csokoládé . . . 1.80 f.
 1 klg. Orosz tea, finom . . . 6 kor.
 5 klg. Finom csemege szálló . . . 1.60 f.
Kohn Henrik
 déli gyümölcs és cukorka kereskedő-
 sében Hatvan-utca 5. Telefon 388.

1428—1908. vk. szám.
Árverési hirdetmény.
 A debreceni kir. jbiróságának V. 1450—1907. sz. végzése folytán közhírré tételik, miszerint Leopold Fried részére Aszódy Márton debreceni lakostól 247 kor. 08 fill. tőke, ennek 1908. március 11. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 27 kor. 94 fillér perköltség erejéig 1907. évi december 12. bíróság felül toglalt és 2150 kor. becsült pipa-árak, butorok, és egyéb ingóságok 1908. évi szeptember hó 21-én d. u. 4 órakor kezdetét veendő és Debreczenben vajtás szenvedett üzletében és Vendég utca 4. sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.
 Debrecen, 1908. augusztus 22.
 Bodogh Zsigmond,
 birói kiküldött.

Borsajtók
Bornymózsások
szőlőzuzók
faputtonok
 raktára
Sesztina Lajos
 vasúzetében, Piac utca 23.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 40 fill. minden további szó 4 fill., vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fill.

Levélbeli tudakozásokra postáson választunk, ha a szükséges postabélyeg beklépetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

AJÁNLAT.

- Tanítók bármilyen iskolában vizsgázó magántanulókat, nagyon jó eredménnyel. Cim a kiadóban. 10057
- KÖZÉPKORUNO egy gyermek mellé bonnenak ajánkozik. Cim a kiadóhivatalban. 10067
- NOVEMBER 1-re kiadó gargon lakások Battyányi utca 14. 10064
- KÉT szoba előszoba kiadó Egymalom utca 3. sz. KÉZI és podgyász bőröndök (kofferek) Markreitt bőrönd-gyárában, Hatvan utca 5.
- HAJ HAJ Hajfonatok, parókák, hajbetétek, copfok, frizettek jutányosan, mindennemű hajmunkákat készít Bocán Ferenc fodrász, Hatvan utca 2. Kihullót hajat veszek. 9409
- ELŐRENŐ saját termésű csemege szőlő kosaranként kapható Benyáts Emil főtéri üzletében. 9882
- FÉRFI-, női- és gyermek harisnyák nagy választékban, harisnyafejlesztés, színes és fehér himzés vállalat. Füstös Dezső előnyomda és női kézimunka üzletében Piac-utca 12. 8144
- GIMNAZISTÁK közvetlen a collegium mellett lakást kaphatnak, esetleg teljes ellátást is. Cim a kiadóba. 10010
- Négy-öt szobás teljesen modern lakást keresek f. évi november 1-re, dr. Szilágyi Imre, Csapó utca 4. 10006
- A CSAPO utca 10. számú ház november hó 1-től kiadó. Cim a kiadóban.
- CSEMEGE s öllöt korai termés 5 kilogrammos kosarakban szállít Darvas Miksa szőlő kivitele Teleky-u. 104. Telefon 294.
- CIMBAOOM pedálos, teljesen új gyönyörű hangal minden áron sürgősen eladó Darabos-u. 57. sz. 10075
- EGY nagy darab pusztá föld a posta kertben, kertésznek vagy gyár helyiségnek kiadó. értekezhetni Rákóczy-u. 24. sz. 10074
- ISKOLAI IDÉNYRE, gyermek, női és férfi harisnyák, őszi és téli alsó tricó ruhák kesztyűk a legolcsóbban beszerezhetők Márton Gyula divat áru üzletében Piac-u. 9. Bika-szálloda mellett. Új harisnyák kötése és tejelése elfogadjatik.
- 4 szobás lakás kényelmes mellékhelyiségekkel és egész udvarral kiadó, azonnal átvehető esetleg a ház is eladó. Cim a kiadóban.
- KITÖNŐEN képesített ref. tanítónő ura házánál tanítást vállal, értekezhetni Rákóczy-u. 28. sz.
- EGY régi jóforgalmu kenyérsütőde azonnal átadó tudakozódn a kiadóba. 10082
- Közép iskolai tanulók uri ellátást nyerhetnek intelligens családnál. József kir. herceg-utca 17. szám. 10083
- EGY, esetleg két szoba butorozva külön bejáratú kiadó. Miklós-u. 1. 10060

KERESLET.

- AZ ADRIAI biztosító társulat debreceni vezérigazgatójának nyugdíjosultsággal egybekötött belső hivatalnok állásra tisztviselő keresetlik. Jó megjelenésű, kereskedelmi akadémiát végzett ur ember pályázhatnak. Férvenyek szeptember 15-ig a társulat irodájában. — Arany János utca 1. — személyesen adandók be.
- IFJ. GYÜRKY SANDOR papirkereskedésében Kossuth utca 13. egy jó családból való fiu tanuló felvétetik. 10073.
- EGY jó családból való fiu tanuló felvétetik Félégyházy János fűszer üzletében. Piac- és Miklós-utca sarok. 10051
- GYAKORLOTT gépiró leány irodai alkalmazást keres, cim a kiadóba. 10043
- CSEPLŐGÉP garnitúrát veszek és eladok Széchenyi-u. 44. Ehrenreich. 9758

FIU 14-12 éves, mint elárusító felvétetik a Békési kenyér üzletbe Piac-u. 26. sz. 10081

FÜRÖSZ kezelésben és gépbaltázásban jártas jártas munkások havi fizetésre felvétetnek. Jelentkezés a Vasutasok Gőzfűvágó Telepén d. u. 4-6-ig. 10086

EGYBZÉRÜ, feltétlen megbízható elárusító leány felvétetik Fischer Vilmosnál Dégenfeld tér 3. sz. az udvarban. 10087

ELADÁS.

- ELADO ház Széchenyikert 8., szép gyümölcsös és konyhakertszettel, betegség miatt sürgősen eladó. ritka kitűnő termő fekete föld
- CSINOS ház, szőlővel beültetett Barosay malom mellett Homokkert I. járás 29. betegség miatt azonnal eladó. 10008
- A CSAPO utca 10. számú ház eladó. Cim a kiadóhivatalban.
- ELADO HAZ Bundi utca 12. szám.
- ELADÓ egy jókarban levő borsajtó — vasprés jutányos áron, megtekinthető a Homokkert II. járás 141. sz. alatt bármikor. 10071
- CIMBLOM eladó. Bethlen-u. 74. sz. 10065
- ERZSÉBET-UT 23 számú ház eladó. Értekezni ugyanott. 10062
- VALODI Foxterierr (him) féléves, eladó. Cim a kiadóban. 10046
- 15-20 vagon rózsa krumpli eladó Geréby Pál gazdaságában. 9939
- ELADÓ házak Simonfy-u. 19. Hatvan-u. 36. értekezhetni Hatvan-u. 36. az utcai lakásba a tulajdonossal. 9769
- AZ Öndödon 14 öl föld eladó, értekezhetni. Teleky-u. 9. 10079
- ELBDO 1 hold szőlő a Várad utcai temetővel szemben a Gerébi telepen, értekezhetni Simonfy-ut 2. sz. 10078
- HÁROM gyönyörű cserépkalyha azonnal eladó. Kálmán Lalosnál Hunyadi utca 22. 10080
- ELADO Vigadóví Mihalý-u. 40. sz. ház, új épület, fásított udvar jóvizű kuttal. 10084
- ELADO HAZ. A Széchenyi-utca 50. és Arany János utca 59. számú és egymás végében fekvő 2 ház közül a Széchenyi utcai 50. sz. ház 362 négy zögöl udvarral örök áron 17500 forintért eladó, betáblazott teher 12500 forint, mely át is vehető, így tehát készpénzben csak 5000 forint fizetendő, mely összeg két év alatt is fizethető, évi házbérvédelem 1224 forint. 10086
- KÖZPONTON álló jóforgalmu vendéglő eladó. Cim a kiadóban. 10077

Háztulajdonosok figyelmébe



Elpusztíthatatlan törv. védett sajáttalálmányu öntött kapu és lépcső nyomók Tartósságáért 10 évi jótállást vállalok.

Földvári L.
Kossuth-utca 1. Telefon 168 sz.
Tanuló felvétetik.

Magyar találmány! Magyar ipar!
66% Tüzelőanyag megtakarítás 66%
érhető el ujj és régioszerép kályhánál a

RAPID

Bizottságilag kipróbálva az összes európai és amerikai egyesült államokban szabadalmazva.

Több előismerő oklevel.

Nagyság szerint 30-36 koronáért kapható és megrendelhető.

TÓTH GYULA

Vasutasok kereskedésében (Telefon 29) és a „RAPID” gyártású vállalatnál (Telefon 647)

Legjobb órák, legszebb ékszerek
szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórás
Debrecen, Piac-utca 42. szám.

LÁSZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI RENDELŐ-IRODÁJA
nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
Telefon 558 sz.

Kaiser Borax

Szépség és egészség ápolására!

KAISER BORAX a bőrt finom, üdév és fehérre teszi. Kitűnő száj- és fogápolásra. Nagyon hasznos hurut és rekedtségnél. A Kaiser Borax minden vizet puhává tesz és a legjobb bőrtisztítószer. Vigyázz a bevásárlásnál!

valódi csak piros dobozban. 15, 30 és 75 fill. teljes utasítással. Hiányozhatatlan.

Egyedülkészítő Osztrák-Magyarországnak
Voith Gottlieb Bécs III., 1.

Csinos glace,
Finom svéd,
Tartós szarvasbőr
keztük

hölgyek, urak és gyermekek részére óriási választékban

Schön Sándor
keztük, kötszer és orvosi műszerrárbán.
Debrecen, Piac-utca 12. sz. (Stenzinger ház.)

Iskolás gyermekek részére kész fehérneműk, zsebkendők, harisnyák, paplanok, madracok, pokrócok, (flanell takarók) és ágyszerűk legnagyobb választékban és legjutányosabb áron kaphatók.

Kardos László
vászón, fehérnemű és kalengye üzletében
Debrecen. Kossuth-u. 9.

A legritkábbal 1831 óta